

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 88.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 15th, 1930.

LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Med mestno zbornico in družbo cestne železnice pride do prepira

Ta teden pride do očitnega prepira med mestno zbornico v Clevelandu in med družbo, ki operira cestno železnico. Družba zahteva od mestne zbornice, da slednja privoli več stroškov za operiranje raznih prog. Družba sama, glasom pogodb med mestom in železnico ne sme sama zvišati stroškov poslovanja. Mestna zbornica je pa že pred časom naročila družbi, da pokaže svoje knjige, da se dožene, če je poslovanje družbe ekonomično ali pa se mogoče po nepotrebnem zapravlja. Pa so vmes prišle še druge stvari, ki bodo povzročale sitnosti. Organizacija uslužbenec cestne železnice je zahtevala od kompanije, da uvede osemurno delo. Kompanija se izgovarja, da če to stori, bodo njeni stroški mnogo večji. Zato je pa kompanija s fino potezo to zahtevno uslužbenec zavrnila na mestno zbornico, češ, da naj ona odloči. S tem se je kompanija rešila neprijetnega vprašanja in naredila mestno zbornico odgovorno za posledice. Mestna zbornica bo najbrž dovolila osemurno delo, ker sicer si nakopije sovražstvo organiziranih delavcev na glavo, in ker imajo ti delavci pri volitvah glasove, seveda councilmanj ne bodo riskirali, da bi prišli v zamero. Kakor hitro pa mestna zbornica dovoli osemurno delo, pa bo prišla kompanija in rekla: Radi osemurnega dela moramo najeti več uslužbencev, in stroški bodo večji. Dovoliti nam morate torej več izdatkov. In mestna zbornica pride tu v zagato. Zato zahteva sedaj kompanijske knjige v pregled, da se dožene, kako kompanija troši denar. Kompanija pa neče izročiti knjig, in prišlo bo najbrž do boja na sodniji.

In pravijo, da je policija "surova"

New York, 13. aprila. Komunisti so danes na ljudskem shodu silovito udrihali po newyorški policiji, katero so nazivali kot najbolj surovo in hudobno. Medtem je pa policija čuvala \$15,000, katere so komunisti dobili kot vstopnino za zborovanje, in so se bali, da jih napadejo roparji. Komunisti so sami klicali policijo, da štiti njih denar, na seji so pa silovito udrihali po njej.

Zvezni prohibicijski agent je bil ubit

Washington, 13. aprila. Tu sta bila aretirana John Borum in John Logan in oba sta obdolžena, da sta ubila zveznega prohibicijskega agenta Lamar Watsona. Omenjeni agent je zasledil oba butlergerja, ko sta nesla žganje v neko hišo. Sledil je obema, ko sta začela streljati in ubila agenta.

Oblastniki med seboj

Pretekli teden je prvi policijski prosekutor Schultz napadel direktorja javne varnosti, Barryja, češ, da njegova policija izvaja napadne aretacije, zlasti kar se tiče gemblarjev. Policija aretirala stotine oseb, katere sodniki potem oprostitjo. Barry da kaže ni zmožen za svoj urad. Na to je odgovoril direktor Barry, ki je povedal, da urad policijskega prosekutorja ni drugega kot sprejemna soba za koritarje, in če bi prosekutorski urad bolje sodeloval s policijo, bi bil položaj ves drugačen. Zanimivo je, kadar so si oblastniki v laseh.

Šerif je zaplenil železniški vlak, ker železnica ni plačala davkov

Sebring, Fla., 13. aprila. Šerif Oscar Wolff je danes v tem mestu zaplenil potniški vlak št. 191 od Atlantic Coast Line železnice. Naredil je to po naročilu državnega kontrolorja, ker železnici ni plačala davka. Ko je šerif zaplenil vlak, ni bilo v njem nobenih potnikov. Šerif je nameraval prvotno zapleniti vlak v Avon Parku, toda je slišal, da se nahaja na vlak pošto, in ker se s stricem Samom ni šaliti glede pošte, je čakal, da je vlak dospel v Sebring, kjer so pošto izložili, nakar je šerif zaplenil vlak. Poleg vlaka je šerif zaplenil tudi tri lokomotive. Železnica dolguje davke za leto 1929 in sicer v svoti \$40,000. Potem ko je postavil varuha na vlak, je šerif zaplenil vso železniško progo v okolici, postajo in vse orodje, ki spada zraven. Potem je pa prišel na pomoč državni pravdnik, ki se je utaboril na postaji in čakal nadaljne vlake, katere so zaplenili, kakor hitro so prihajali. Obenem je bil izdan javni razglas, da država prodaja vlak, postajo, progo onemu, ki največ ponudi za to. Pričakuje pa se, da bo vodstvo železnice plačalo zastale davke, vendar bo imelo radi zaplembe mnogo tisoč dolarjev stroškov.

Nekaj drobnih novic iz Collinwooda

Na četrtno nedeljo je teta štokrka obiskala družino dr. Louis Permeta. Prinesla je zalaga sinčka. To je že tretji sinček v družini dr. Permeta. I. seveda Permetovi so čvrsti ljudje! Iskrene čestitke! — Mr. in Mrs. Frank Ivančič iz Alhambra Rd. sta se vrnila pretekli petek iz Floride, kjer sta se nahajala zadnjih pet mesecev. Pripeljala sta se iz Floride z avtomobilom in prinesla s seboj tudi "ukročeno" šildkroto, ki sliši na ime "Tomy." "Krota" je dolga baje 6 čevljev.

Hm, hm, tudi mi bi bili silno razžaljeni

St. Paul, Minn., 13. aprila. V urad uradnika Dan Wallace je prišel zvezni števci, ki je vprašal urednika, kaj je njegov poklic. "Urednik," je odgovoril Mr. Wallace. "Ali znate čitati in pisati?" se je glasilo naslednje vprašanje. Urednik se je nasmejal in odgovoril: "Oh, počasi se bom že naučil."

Ogenj je nastal v naj-večji norišnici

Central Slip, Long Island, N. Y., 13. aprila. — V tukajšnji bolnišnici za ženske blazne, ki je največja svoje vrste na svetu, je nastal danes ogenj. Odigrali so se strahoviti prizori, ko so blazne ženske zagledale ogenj in skušale pobegniti. Končno se je posrečilo paznicam spraviti na varno 92 ženskih blaznic, katerim je pretila največja nevarnost. Ogenj je nastal ponoči in je bil podtaknjen.

Hooverjeva družina je začela naraščati

Los Angeles, Cal., 13. aprila. Predsednik Herbert Hoover je postal danes stari oče, ko je bila rojena ženi predsednikovega sina 6 funtov težka hčerka. Pri porodu je bila potrebna operacija. * 410 otrok je bilo lansko leto ubitih od avtomobilov v New Yorku.

Svetovnemu miru še vedno pretijo nove nevarnosti

Silna razstrelba v rudniku je zopet zahtevala življenje 20 premogarjev

Tacoma, Wash., 13. aprila. V Carbanado premogovniku je včeraj nastala silna plinova razstrelba, ki je zahtevala življenje 20 premogarjev. Premogovnik se nahaja kakih 20 milj vzhodno od tega mesta. Vsi, ki so se nahajali ob času razstrelbe v rudniku, so bili ubiti. Rešilno moštvo je sicer takoj dospel na lice mesta, toda moštvo niso mogli v premogovnik radi strupenih plinov. Čakati so morali več ur, predno so se plini razkadi. Okoli rudnika se je zbralo stotine oseb, žene, otroci in sorodniki ponesrečenih rudarjev.

Težaven boj z norcem

Davis Reese je hipoma zblazenel zadnjo soboto. Svojo ženo je napadel z nožem in mu je komaj pobeignila. Reese je nato začel razbijati pohištvo, nakar je vse skupaj polil s petrolejem in zažgal. Sosedje so poklicali ognjegašce, katere je podivjane napadel z nožem, ko so prišli v hišo. Ranil je nevarno dva ognjegašca, predno se je posrečilo ostalim moža razorožiti.

Poziv tajnikom!

Frank Lopatic, tajnik Slov. društvenega doma v Euclid, Ohio, prosi tajnike društev S. S. P. Zveze, Zapadne Slovanske Zveze in društva "Strugglers," da naznani svoje naslove, ker je nastala pomota radi piknikov, ki so bili zarentani na prostorih Doma v Euclidu. Mr. Lopatic prosi vse, da se takoj oglašijo, ker je zadeva nujna.

Gredo v domovino

Mr. Louis in Mrs. Antonija Godec, ki sta doslej stanovala na 3527 E. 80th St. se podata te dni v Orešje, pri sv. Križu pri Litiiji, kjer se bosta stalno naselila. Mnogo sreče v domovini in srečno pot!

Nad 400 dijakov Lincoln univerze se nahaja na divjem štrajku

Harrogate, Tenn., 13. aprila. Na Lincoln Memorial univerzi so pretekle dni zaštrajkali skoro vsi izmed 450 dijakov, ki pohajajo univerzo. Prišlo je tekom štrajka do večjih nemirov. Včeraj je policija aretirala dva voditelja štrajka. Predsednik univerze dr. J. S. Morrison, se je izjavil, da so bili dijaki zapeljani po obeh voditeljih, katere je označil kot "boljševike." Aretirana sta bila dijaka Clay McCarrall in Ernest Fields. Štrajk dijakov na univerzi je nastal, ker je vodstvo univerze sklenilo, da odpove petim profesorjem njih službe. Omenjeni profesorji so bili pri dijakih zelo priljubljeni. Ker niso vedeli takoj za vzrok, zakaj so profesorje odslovili, so začeli dijaki pod vodstvom obeh omenjenih dijakov, ki sta bila pozneje aretirana, razbijati in razsajati. Predsednik univerze se je skušal pobotati z dijakmi, ki so pa zavrgli vse mirovne ponudbe, radi česar je predsednik pozval policijo. Ves pouk na univerzi je prenehal, in dijaki sklenili, da ostanejo na štrajku, dokler se odslovljenih pet profesorjev zopet ne vrne.

Pozdravi iz domovine

Iz Gorenjega Polja na Dolenjskem pošilja v Cleveland pozdrave g. Anton Kline, ustanovnik prvega slovenskega časopisa v Clevelandu. Tudi mi pošiljamo Tonetu iskrene velikonočne pozdrave!

Nova bolezen

V bližnjem mestecu Brunswick, Ohio, je izbruhnila neke vrste mrzlica, katere zdravniki ne poznajo, in jo sedaj študirajo. Dvajset oseb je zbolelo.

* Josiah Cohen, star 90 let, najstarejši sodnik v Ameriki, je v Pittsburghu resigniral.

Boljševiki se pripravljajo za pohod iz Chicago do predsed. Hooverja

New York, 13. aprila. William D. Foster, vodja komunistov v Ameriki, ki se nahaja v ječi radi zadnjih povzročenih nemirov po komunistih, se je izjavil, da pripravlja komunistična stranka velik pohod brezposelnih, ki se napotijo iz Chicago in bodo korakali v Washington, da se "osebno" predstavijo predsedniku Hooverju. Korakanje se bo pričelo dne 5. julija, takoj po ogromnem "ljudskem zborovanju," pri katerem bo baje 100,000 oseb navzočih. Najmanj 10,000 oseb se bo udeležilo korakanja. Ko pridejo v Washington, bodo korakali pred Belo hišo, kjer bodo predsedniku Hooverju razjasnili položaj brezposelnosti, ki sedaj vlada v državi. Policija v Washingtonu je pripravljena, da sprejme komuniste.

Najden denar

Mr. T. S. Leon, 407 Euclid-Windsor Bldg., na 5005 Euclid Ave., je našel pred slovensko banko svoto denarja. Kdor ga pogreša naj se zglaši na omenjenem naslovu.

Trgovca Mr. Durn

Opozarjamo na oglas slovenskega trgovca Mr. Durna na 15605 Waterloo Rd., ki vam zlasti te dni nudi po najnižjih cenah razno blago, ki ga potrebujete ob velikonočnem in spomladanskem času.

V bolnico

John Budič se je moral podati v St. Alexis bolnico, kjer se bo moral podvreči operaciji. Nahaja se v sobi št. 218, 2 nadstropje želimo skorajšnjega okrevanja.

V bolnico

Rojak Joseph Leskovec, 1129 Addison Rd., je bil v nedeljo odpeljan v Glenville bolnico. Prijatelji ga lahko tam obiščejo.

Šest oseb ubitih v nedeljskem avto prometu. Dva v našem mestu

Prijetno vreme pretekle nedelje je zabilo več kot milijon motoristov v državi Ohio na prostu. Ni čuda, da je prišlo pri tem do večjih nesreč. Šest oseb je bilo ubitih od avtomobilov v nedeljo, med temi dve v Clevelandu. Ranjenih je pa bilo vseh skupaj nad 100 in kakih 50 avtomobilov razbitih. V Clevelandu je bila ubita dveletna Florence Hromy, ko jo je zadel avtomobil, ko se je igrala pred svojim domom. Ubit je bil nadalje 18 letni Stanley Osicka, ko je zadel s svojim avtomobilom drugi avto pred njim. Letos se nahaja v državi Ohio kakih 40,000 več avtomobilov kot lansko leto. Promet po vseh javnih cestah je bil silen. Prometne oblasti se boje, kaj bo šele tekom poletja, ko bo vsakdo, ki ima kak avto, vozil z njim.

"Pečlarski klub"

Na radio programu zadnje nedelje bi moral nastopiti "Pečlarski klub" iz Collinwooda. Imeli so pripravljene štiri jako lepe narodne pesmice, toda vsem nam je bilo žal, da radi nepričakovanih ovir na postaji so mogli zapeti le eno. Zapeli so jo tako lepo! Prosili bi prav lepo "Pečlarski klub," da nam ne zamerijo, kajti ovire so bile izven kontrole vodstva radio programa. Trdno pa pričakujemo, da se bomo "slišali" v jeseni.

Napredni Hrvati

Odbor Hrvatskega Narodnega Doma na 6314 St. Clair Ave., je kupil pri našem slovenskem prodajalcu Durant avtomobilov, Mr. Leo Laušinu, lep Durant avto, katerega bo dobil eden izmed posetnikov velike veselice, ki je priredil Hrvatski Narodni Dom v Clevelandu. O tem bomo še pozneje poročali. Vidi pa se, kako so nam Hrvatje naklonjeni, ko kupujejo pri domačih ljudeh, za kar jim gre iskrena hvala.

Izvanredna seja

Zastopnikom in direktorjem Slov. društvenega doma v Euclid, Ohio, se naznanja, da se vrši 16. aprila izvanredna seja ob 8. uri zvečer. Prošeni ste vsi, da se gotovo udeležite ob pravem času.

Samomor matere

20 letna Josephine Jacobucci, 15616 Kipling Ave. se je v nedeljo ustrelila. Mlada žena je mati enega otroka. Prepirati sta se začela s soprogom, ki je pobegnil iz hiše, dočim je mlada mater beg moža tako užalostil, da je prišla za revolver in se ustrelila.

Kupujmo pri naših

Mr. Anton Ogrin, poznani slovenski trgovec na 15333 Waterloo Rd. priporoča svojo zalogo modnega blaga, čevlje, klobukov za moške in ženske. Vedno kupujmo pri slovenskih trgovcih, ker je vsej naselbini v korist.

Pasijonska igra

V Norwood gledališču boste imeli priliko v sredo, četrtek in petek videti krasno pasijonsko igrano ali "življenje in trpljenje Jezusa Kristusa." Vstopnina je samo 25 centov. Je to ena najfinjših slik o "Pasijonu."

Chrysler avtomobili

Naš rojak Mr. A. L. Praprotnik, ki ima svoje avto prodajne prostore na 15326 Waterloo Rd. se priporoča rojakom za nakup Chrysler avtomobilov, ki so v resnici nekaj izvrstnega. Opozorjamo na tozadevni oglas.

Policija je včeraj na konjih preganjala komuniste na Public Square

Za par minut je včeraj popolnoma zavihrala rdeča zastava na Public Square v Clevelandu. Pa samo za par minut.

Nenadoma so se pojavili policisti na konjih, ki so zaježili v množico in jo razpršili. Neki komunistični govornik je na Public Square zbranim poslušalcem pokazal ameriško zastavo, ki je vihrala na vrhu zveznega poslopja in je pri tem vzkliknil: "Glejte ono zastavo tam gori! Doli z njo!" Iz žepa je potegnil rdečo fliko in vihral z njo. Nekoliko pred tem dogodkom je korakalo kakih 300 komunistov pred poslopje Federalne rezervne banke, kjer se nahaja urad Community fonda. Zahtevali so, da se razdeli \$4,500,000 med brezposelne. Toda od tu so odšli na Public Square, kjer je nastal prej omenjeni incident. Ranjen ni bil nihče, in ljudje so se razšli.

Polijski načelnik je moral resignirati

Ayer, Mass., 13. aprila. — Policijski načelnik Thomas Burrill v tem mestu je danes resigniral iz svojega urada, potem ko je bil na sodniji spoznan prešestva in bil obsojen v \$100.00 globe. Policijski načelnik je imel navado, da je večkrat naredil pogon v hišo nekega Esteliona, rekoč, da išče žganje. Toda vsi pogoni so bili zaman. Te dni je Estelion prišel domov, ko je načelnik zopet vdrl v njegovo hišo. Dobil je hrabrega policista slečenega pri svoji ženi. Estelion je vzel policijsko uniformo in jo nesel na sodnijo, nakar je sledila aretacija.

Listnica uredništva

A. L. City. Na vprašanja, ki jih stavijo zvezni števci, morate pravilno odgovarjati, sicer statistika nima nobene veljave ali pomena. Nič se ne bojte, nihče ne bo zvedel, kar poveste, in tudi sodniji je preprečeno po postavi vsaj sploh preganjati radi kakih izjav o nepravilnosti vašega prihoda v Zedinjene države v slučaju štetja. — Pozdrav!

Dr. Srca Marije — novo

Včeraj smo poročali o smrti Mrs. Terčezije Dulec in omenili, da je bila članica dr. Srca Marije — staro. V resnici je bila ranjaka članica dr. Srca Marije — novo! Prosimo, da to članice upoštevajo.

Prijeten obisk

Obiskal nas je v našem uredništvu Mr. Frank Petkovšek iz Waukegana, Ill. Obiskal je svoje prijatelje v Clevelandu, Mr. Anton Ogrina, Mr. Srnovrščika in druge.

Za Velikonoč!

Izvrstne šunke, klobase, žledce, plečeta, dobite pri Mr. Karol Mramor, 1140 E. 67th St. Ta pristni domači pridelek iz znane Trškanove zaloge iz Euclida, in bo gotovo vsem dobro teknil.

Blazna utonila

V Cuyahoga reki, blizu Superior Ave., so dobili v pondeljek truplo Mrs. Frances Leopold, 16516 Claire Ave. Omenjena je 21. februarja pobeignila iz blaznice, in jo kljub vsemu iskanju niso mogli dobiti.

Nevarni psi

Devetnajst oseb je bilo zadnje dni ogrozenih od psov, in v mestni zbornici se pripravlja odredba, da dobijo psi torbe.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays
NAROCNINA:

Za Ameriko, celo leto\$5.00 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko, pol leta\$2.50 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 88. Tue. April 15th, 1930.

Na delu za narodno zdravje.

V Zedinjenih državah je približno 1,500,000 oseb zaposlenih dnevno, da preprečijo razne bolezni in da skrbijo za zdravje ameriškega naroda. Imamo namreč v naši deželi nič manj kot 143,000 zdravnikov, poleg tega 67,000 zobozdravnikov, 152,000 bolniških strelčev, 18,000 zdravnikov, ki se pečajo z negovanjem vaših oči, ali kot jim rečemo — optiki, nadalje 8500 oseb, ki zdravijo po takozvani "Christian Science" metodi in nekaj stotin drugih oseb, ki se brigajo za vaše zdravje.

Poleg gori omenjenih 152,000 registriranih bolniških strelčev, ki imajo vladno dovoljenje, da pomagajo bolnikom, pa imamo v Zedinjenih državah najmanj 200,000 žensk, ki strežejo bolnikom, privatno ali v bolnicah. Pomislimo na tisoče usmiljenih sester-redovnic, ki se nahajajo v raznih bolnicah, in ki so v resnici prave pomočnice bolnim in trpečim.

Poleg gorej navedenih imamo nadalje do 22,000 pomočnikov v zobozdravniških uradih, pomočnikov in tehnikov, nadalje se nahaja v Ameriki do 15,000 kiropraktikov, imamo nad 100,000 lekarnarjev, ki izdelujejo in prodajajo zdravila.

V ameriških lekarnah se nahaja nadalje do 180,000 lekarniških pomočnikov. In tudi babice ne smemo pozabiti, kajti danes jih je 55,000 registriranih pri raznih državnih zdravstvenih uradih. Imamo tudi nad 7000 kiropodstov, to so zdravniki, ki se zanimajo za zdravje vaših nog. Mnogo stotin je tudi naturopatov, ki z raznimi naravnimi metodami skušajo vam zopet podeliti ljubo zdravje. Poleg njih je tudi nekaj stotin elektroterapistov.

Osebe, ki je zaposljeno v ameriških bolnišnicah, se ceni na 550,000 oseb, in v raznih zdravniških uradih je zaposlenih najmanj 100,000 oseb, ki sledijo navodilom zdravnikov in pomagajo bolnikom tozadevno.

Nobena dežela na svetu nima toliko bolnišnic, toliko zdravnikov in faktorjev, ki skrbijo za ljudsko zdravje, kot jih imajo Zedinjene države. Nikjer ni toliko lekarn, kot jih je v Ameriki. Zato pa v Ameriki niso poznane takozvane epidemije raznih bolezni, ker ima vsaka država kot tudi zvezna vlada na razpolago silen zdravstveni aparat, ki poseže takoj vmes, kadar se pojavi kakšna epidemija bolezni.

V Zedinjenih državah imamo več zdravnikov za vsakih 100,000 prebivalcev, kot v katerikoli drugi državi na svetu. Toda dejstvo je, da imamo v večjih mestih Amerike skoraj preveč zdravnikov, dočim jih v malih podeželskih mestih ni toliko. Vzrok je, ker so ljudje na deželi pač bolj zdravi kot pa ljudje v mestih.

Danes živimo v dobi strokovnjakov in znanstvenikov ter specialistov. Vsakdo študira svoj poseben poklic in ga skuša kolikor mogoče izpopolniti. V Ameriki imamo na primer danes nad 19,000 zdravnikov-specialistov, ki se bavijo le s posebno stroko medicine. Kaj enakega nimajo nikjer drugje na svetu. To si more privoščiti le Amerika.

Kar se tiče zobozdravnikov, jih imamo po večjih mestih enega za vsakih 500 prebivalcev, dočim jih pride po deželi le na 4000 prebivalcev eden. Jasno nam bo, kaj to pomeni, ako znamo, da prihaja na primer v večini Evropskih dežel le en zobozdravnik nad 5000 prebivalcev v velikih mestih, in eden na vsakih 10,000 po vaseh. To znači menda, da imajo Amerikanci slabše zobe kot pa prebivalci ostalega sveta, ali pa posvečajo Amerikanci veliko večjo pažnjo zobem kot drugi narodi.

Nadalje imamo v Zedinjenih državah nad 7000 bolnišnic, in v teh bolnišnicah se vsak dan nahaja do 700,000 bolnikov. Leta 1909 na primer je bilo število postelj v ameriških bolnišnicah 429,000, danes pa jih je 870,000.

Več kot polovica vseh bolnišnic je pod upravo zvezne, državne ali mestne vlade, in nekako 40 procentov ameriških bolnic se nahaja pod privatnim nadzorstvom. Poleg bolnišnic imamo v Zedinjenih državah tudi 5700 klinik.

Iz vsega tega vidimo, da Amerika bolj kot katera druga dežela na svetu skrbi za zdravje svojega naroda, da Amerikanci posvečajo največjo pozornost svojemu zdravju, sicer ne bi potrošili vsako leto tako ogromne svote za obdržanje svojega zdravja.

D O P I S I

Collinwood, O.—ZAHVALA
—Direktorij Slovenskega Doma na Holmes Ave. se želi zahvaliti cenjenemu občinstvu za obilen obisk v pretekli sezoni, ter vošči vsem najlepše velikonočne praznike. Obenem se priporoča za bodoče za enak poset.

Posebno se priporoča cenjenemu občinstvu, da se zavzame napolniti našo spodnjo dvorano prihodnjo nedeljo, ko nas poseti naš mošter-pevec g. Banovec, ki bo priredil koncert v naš

šp spodnji dvorani. Gospod Banovec je priznan pevec-umetnik, to ve in pripozna vsak, ki ga je že slišal.

Zatorej vljudno vabimo cenjeno občinstvo od blizu in daleč, da se udeležijo koncerta in napolnijo naše prostore do zadnjega kotička. Koncert se vrši v nedeljo 20. aprila ob 7:30 zvečer. Za direktorij Slovenskega Doma:

Chas. Benevol, tajnik.

Collinwood, O.—Priloženo

prejmite nakaznico za dva dolarja za slovenski radio program. Kakor so se mi dopadli vsi prejšnji programi, tako je bil tudi zadnji nedeljo izvrsten. Posebno se mi je dopadla štrkljeva godba, posebno radi tega, ker je nam Cerknčanom zaigral tak lep valček. Upam, da bo štrkel se zaigral na radio za Cerknčane. Pozdravi!

J. Rožanc.

Cleveland, O.—Želim izraziti v imenu več poslušalcev slovenskega radio programa iskreno zahvalo vsem pevcem in pevkam, še posebej pa g. Banovcu, ki tako lepo zapoje. Le škoda, da nam ne poje vsaj vsa ko nedeljo in vsaj po pol ure.

Vsako nedeljo poslušamo slovenski radio program. Naša Mrs. Benič me vedno pokliče, ali pa kar potoliče po stopu: "Ej, pojdite poslušat radio pro-

ČEMU PODPIRATI SLOVENSKE TRGOVCE?

Zadal sem si nalogo, da s tem dopisom razmotriva trgovsko stališče iz videka, koliko in kakšne ugodnosti imemo eden od drugega in kakšno koristi ima celokupen narod od skupne in kompaktne podpore. Razmotrivanje predmeta naj sloni na narodno gospodarskem in socialnem polju.

Kdo so slovenski trgovci v Ameriki, ni potrebno posebno povdarjati, ker isti se po veliki večini grupirajo iz delavskih vrst, kateri so si potom pridnih rok, štedljivosti in samouka ustvarili lastno eksistenco. Dnevne izkušnje, zanimanje in praktično delo je bila njih najboljša šola. Zamislimo se nazaj, kako so naši rojaki, polni upov prihajali v to deželo služiti si pošten kruh v mislih, da kadar si malo finančno opomorejo, se zopet nazaj vrnejo v rojstno grudo, ker njih namen je bil: tam si osnovati lastni dom in domače ognjišče. V novem svetu prišli so nasproti tudi drugim razmeram, s katerimi so mogli tudi povsem računati. Vedno se mora posamezni človek razmeram prilagoditi in nikoli se ne da to nasprotno storiti. Skoro vsak tukajšnji slovenski trgovec je prišel s trdim delom v tovarni, kakor navadni delavec in garal kakor živince, kadar vleče težak plug po ledini. Tovarniška sirena mu je bila vsako jutro bojni klic v borbi življenja za lastni obstanek. Pridno je delal in štedil krvavo zaslužene novce, ter sam pri sebi koval v bodočnost načrte, po zgledu drugih narodov, hoteč se oprostiti tovarniških valpetov. Prišel je z malim denarjem toda s trdnjo voljo in veliko požrtvovalnostjo. Postavil si je sprva malo trgovino, kateri je dal vse svoje moči na razpolago. Vstajal je zgodaj in legal je k počitku pozno v noč, izmučen in utrujen. Poznal ni ure, kedaj ima priti ali oditi k delu ali od dela. Računal in kalkuliral je od dneva do dneva, koliko časa mu je še trgovskega življenja živeti. Vsak novič je stokrat obrnil, naj mu da na kredit življenske potrebstine, da bo mogel družino nasiti. Pregovor pravi: "Priatelj se v nesreči spozna." Slovenski trgovci je drage volje po svojih močeh radi odzovejo za odpomoč potrebam in pomagajo rojakom, če le morejo. Največkrat so trgovci za storjeno dobroto slabo plačani. Če trgovec slučajno reče: prijatelj jaz ne moram več na prejšnj kreditirati, ker mene tudi drugi k plačilu pritiskajo, prosim te, plačaj mi vsaj delno dolžni znesek. Tistikrat se vsi na nanj ogenj in žveplo. Vedeti je treba, da trgovec ima tudi svoje obveznosti, katere mora natančno in točno izpolnjevati, zato se mu krivica godi, če se kdo na njega to z devno huduje. Upravičeni bi bili se le v takem slučaju hudovati, če bi pri njem tudi ob dobrem času kupovali in mu v gotovini sproti plačevali. Tak trgovec bi si ob dobrem ča-

gram, vaši Slovenci pjevajo! Oni imajo Majestic radio, in moram reči, da se vse prav izvrstno sliši, čisto in razločno. Tako dobro se sliši, kot bi bili pevci in pevke pri nas v sobi.

Zelo bi se nam dopadlo, če bi dali enkrat naše brate Hrvat na radio, da bi nam zaigrali na tamburice, ki so Hrvatom najljubša godba. Ko so enkrat na tamburice igrali Slovenci in Slovenke, pa smo jim komaj dopovedali, da niso igrali Hrvatje. Pa kakšno veselo naj zaigrajo. Mrs. Benič in jaz namreč radi pleševi.

Kar se tiče ure za radio program, mislim, da je najbolj pripravna ta, kot jo imamo sedaj. Prosim, če bi enkrat zapeli ti isto lepo: Luna sije, kladvo bi je ...

Prilagam vam mal dar za radio program in ostajam, vaša naročnica J. O.

rektno storili. Če se je kdaj kaj začelo, kar naj bi dalo pravo in lepo lice narodni zavednosti pred drugimi narodi, smo v prvi vrsti mislili na naše trgovce, od katerih smo pričakovali, da nam morajo finančno največ pomagati. Zgraditev narodnih domov, prireditve raznih sejmov, oglaševanje v narodnih institucijah, oglaševanje v raznih društvenih programih, izdajah itd. vse to govori, o direktnih dajtevah in finančni pomoči na narodnem polju.

Če društvo sklone prirediti večjo prireditev, je za sklepom tudi navadno takoj predlog, naj se v programno izdajo pobirajo oglaševanje, da se s tem društvo že vnaprej zavaruje pred eventualno izgubo. Koliko imajo trgovci koristi od teh oglasov ni potrebno navajati. Programi se navadno izdajajo pri vstopu na prireditev in kadar ista konča se jih pa odloži na stoleh, kjer se je sedelo. Koristi od oglasov imajo le društva. Stalni oglaševanje na zagrinjalu v narodnih domovih imajo večji pomen in služijo v pravo trgovsko reklamo, toda so cene oglasov precej visoke tako, da prinesejo domu večkrat v razdobju dogovorjenega časa po \$1,000.00 dohodkov. Kadar se priredi semenj, vsak že zna, okrog katerih hodimo, da kaj brezplačno dobimo. Če vstopnice prodajamo v predprodaji, se tudi s zaupanjem obračamo na naše trgovce, da jih oni za društva prodajajo. Slovenski radio program in drugo so dokazi, da nam tudi indirektno nudijo duševni užitek, brez da bi nas kaj manj kaj to stalo. Tozadevno bi se dalo še na široko razpravljati toda to naj zadostuje v pogledu narodno gospodarskega vprašanja.

Stopimo malo na socialni položaj, kaj nam morajo naši trgovci nuditi. Sedaj je ravno tisti nezaželen čas brezposelnosti in vsak, kateri je že več mesecev brez dela in ima družino z malimi otroci, če ve, da slovenski trgovci je prvi, na katerega se lahko s polnim zaupanjem obrne in prosí, naj mu da na kredit življenske potrebstine, da bo mogel družino nasiti. Pregovor pravi: "Priatelj se v nesreči spozna." Slovenski trgovci je drage volje po svojih močeh radi odzovejo za odpomoč potrebam in pomagajo rojakom, če le morejo. Največkrat so trgovci za storjeno dobroto slabo plačani. Če trgovec slučajno reče: prijatelj jaz ne moram več na prejšnj kreditirati, ker mene tudi drugi k plačilu pritiskajo, prosim te, plačaj mi vsaj delno dolžni znesek. Tistikrat se vsi na nanj ogenj in žveplo. Vedeti je treba, da trgovec ima tudi svoje obveznosti, katere mora natančno in točno izpolnjevati, zato se mu krivica godi, če se kdo na njega to z devno huduje. Upravičeni bi bili se le v takem slučaju hudovati, če bi pri njem tudi ob dobrem času kupovali in mu v gotovini sproti plačevali. Tak trgovec bi si ob dobrem ča-

su lahko finančno opomogel in bi nam ob slabem času lahko potrebnno blago kreditiral. Če pa hodimo ob dobrem času drugam za gotovino kupovati in le v slabih časih k našim trgovcem kredit iskat je ravno tako, kakor bi si iskali posojilo brez obresti. Naši trgovci, če bi dobili vse v gotovini plačano kar prodajo, bi tudi lahko konkurirali z drugimi trgovinami, k a t e r e prodajajo samo za gotov denar. Če hočemo vse to doseči, je naša dolžnost, da se poslužujemo slovenskih trgovcev. Če se slučajno pride v konflikt z enim, poišči si drugega, kateri je tudi Slovenec. Če nam je v silo dober, naj bo tudi tistikrat, kadar ga mi lahko podpiramo. Čimbolj jih bomo podpirali, tem lažje bomo od njih zahtevali, da nam pomagajo. Če bi se ves izdan denar od Slovencev dotekal v slovenske roke, ne bi se nam bilo treba bati temnih dnevo, kaeri na mprhajajo v bodoče nasproti.

Stojimo na pragu velikonočnih praznikov in vsakdo, če le more

si rad kupi kaj novega ali si privoši kaj boljšega, da s tem dveh samega sebe nad razliko drugih dnevov. Veliko se bo te dni potrošilo slovenskega denarja za nakup različnih predmetov, zato je dolžnost vsakega zavednega Slovenca, da to stori pri naših slovenskih trgovcih. Dolžnost staršev je, da tudi otrokom isto svetujejo in dvigajo v njih narodno zavest, da ni vseeno, kje potrebščine kupijo in komu denar izdajo. Zavidljivost naj izgine iz srca, na njenem mestu naj vzraste spoznanje samega sebe in ljubezen do lastnega naroda. Slovenski trgovci, podjetja, zadruge in obrtniki nam morajo biti ravno tako pri srcu, kakor vse druge slovenske ustanove in organizacije, katere sloni na človekoljubni in dobrohotni podlagi. Med nami ne sme zarjave ti staro slovensko geslo, ki pravi: Svoji k svojim.

Vesele velikonočne praznike vsemi rojakom in rojakinjam!

Joško Penko,
zastopnik "Amer. Domovine."

POMLAD ...

Kako vdano se je zgrudil ta dan k nogam sv. Treh kraljev! Večerna stran nad Zaplano je bila č

ANTON STRAZAR:

Gašperček najdenček

Povest iz časov tlačenstva

I.

Tesar Klemen je govoril svoji ženi: "Urška, ker nama Bog ne da otrok, sem ti ga nocoj jaz prinesel..." Tristo let bo kmalu minilo, ko so se naši zatirani predniki tlačani znova uprli in s svojim nerodnim in okornim orožjem zahtevali svojo "staro pravdo." Na podlagi ljudske govorice vam hočem napisati iz tistega časa povest o naših prednikih iz kamniškega — brdskega okraja in o njihovem voditelju Gašperčku najdenčku, ki je bil nezakonski sin pečavškega graščaka ter je vodil tudi četico upornih kmetov v letu 1635.

Tesar Klemen iz Prapreč se je v prijetnem pomladnem večeru zadovoljen vračal iz Moravč proti domu. Dogotovili se namreč kmetu Mrgusu novo hišo, zato so imeli običajni likof in marsikatero kupico dobrega vina je izpraznil tudi Klemen.

Na klancu pod Imenjami je sedel Klemen v mejo, da se malo dopoči, in zapel:

Kristus je od mrtvih vstavljen, ud soje bridke martre.
To če nas veselilo ino k trošči bit
Aleluja, aleluja, aleluja!

Ko je tako sedel, je naenkrat začul prav v bližini sebe krepak otročji jok.

Klemen ni bil bojazljiv, ali je bil zelo praznoveren. Če bi mu vino ne dajalo poguma, bi jo bil najbrže takoj odkuril. A nocoj je bil pogumen in se ni bal ne čarovnic, ne vraga.

Od orodja, ki ga je nosil na hrbtu, je snel ostro sekuro in je pogumno korakal proti kraju, kjer je čul jok.

Z vso previdnostjo se je bližal velikemu grmu ob poti; ob svitu mesečnine je kmalu zapazil v sredini grma bel zavoj in iz tega je kukala otročja glavica. Tesar Klemen je obstal, nekam čudno mu je postalo pri srcu in ravnoprstne misli so se mu podile po glavi. Bogle, odkod se je vzela ta otrok. Ali je to sploh pravi otrok, ali kaj drugega. Naradil je kar tri križe zaporedoma in nato glasno zaklical: — "Vsak dober duh Boga časti, a zakaj ga ti ne?"

Ker pa je otrok še vedno jokaval in ležal na mestu, se je Klemen odločil, da vzame revčka in ga odnese domov.

Z vso skrbnostjo je nesel ubogega otroka; ker ga ni nič odvijal, niti vedel ni, ali je fantek, ali deklica.

Ko je korakal s črvičkom že proti hiši, si je polglasno govoril:

"Kaj takega pa še nisem prinesel svoji Urški z nobenega likofa, kakor ji bom nocoj. Prav tako se mi je godilo, kakor tisti faraonovi hčerki, ki je našla Mojzesa v reki Nilu."

Dosti časa je bilo treba, preden je prikladal svojo ženo.

Kakor vselej, ga je skrbna žena najprej dobro oštela, zakaj tako dolgo hodi in ji dela nepotrebne skrbi.

Toda Klemen se ni to noč nič prepričal z ženo, temveč ji je veselo povedal:

"Urška, ker nama Bog ne da otrok, sem ti ga jaz prinesel z likofa."

Žena se je zasmejala in se je hotela baš ponorčevati iz moža, a v tem je najdenček začel jokati.

Ko je mož odložil beli zavoj na klop pri peči in je Urška ob svitu leščerbe ugledala zdrav otroški obrazek, se je tudi ona začela križati in vzdihovati.

"O, nebeški oče! Bog zna, kaj se bo nama še vse pripetilo zaradi tega otroka. Čigav je? Ali

NOVI CHRYSLER...

Podoba in vrednost sta dve glavni stvari novega Chrysler-Six, ki je najcenejša 6 cilindrov kara, kar jih je še kedaj nosilo ime Chrysler. Dolg seznam novega mehanizma v Chrysler avtomobilih je, ki jih dela ene najboljših.

Novo ogrodje, ki je vse iz kovine, je jako močno in vztrajno. In ne samo da je ogrodje močno, je tudi tako izdelano, da avtomobil izgleda tako eleganten in lep in moderen. Novi Chrysler-Six avtomobil, ki prekaša v vsakem oziru vse dosedanje, v katerem

se pokaže kakovost in vrednost Chrysler avtomobila, ki je znan po celem svetu.

Svetovnoznani Silver Dome High Compression motor razvija 62 konjskih sil, in teče tiho in gladko, kar je lastno vsem Chrysler avtomobilom. Mehanična lubrikacija olja, mehanična pumpa za gazolin, 4-kolesne hidraulične zavore in posebni fenderji, ki ne zarjavijo—to je par posebnosti, ki jih ima novi Chrysler.

Oglejte si te nove Chrysler v naših prostorih.

COLLINWOOD MOTOR

15326 Waterloo Rd.

A. L. PRAPROTNIK, lastnik

Tel. KEnmore 3551

Pomladansko naznanilo in priporočilo...

Narava se je pričela prebujati in naznanja, da naj se pripravimo za lepe spomladanske dneve. Naša trgovina je k temu pripravljena in nabavili smo si bogato zalogo spomladanskega blaga, za vse in za vsakega v družini.

POSEBNOST SO ŽENSKI IN MOŠKI KLOBUKI

najnovejše in najfinejše obleke za ženske in dekleta. — Velika izbira finih ženskih nogavic ter različnega blaga na jarde za obleke in zagrinjala. Bogata zaloga najnovejših moških in deških srajc.

NAŠA TRGOVINA IMA BOGATO ZALOGO VSEH VRST TRPEŽNIH ČEVLJEV ZA VSE V DRUŽINI PO ZMERNIH CENAH

Predno greste drugam, oglejte si našo modno zalogo in zalogo čevljev za vso družino.

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA V SLOV. DEL. DOMU

ANTON OGRIN

15333 Waterloo Rd.

jan. Lahko bi bila postala njegova žena. Za vse to je vedel tudi zapeljivec. Ko sem se že čutila mater, se je hudobnež že ženil v špitalicu. Nekoč, nikoli ne pozabim tega dne, me je poklical k sebi ter sladko govoril: "Dušica, poprmi se, če imaš kaj pameti, iznova Boštjana. Sedaj ga še lahko varaš, a za vse, kar bosta potrebovala, bom že jaz skrbel. Ali nisem dober?"

V meni je zavrela kri. Nisem mogla drugače, kakor da sem od jeze in žalosti skoro kriknila: "Proklet bodi, ti grdi zapeljivec! Graščak si, a tudi nad teboj ima Bog oblast, naj te kaznuje!"

(Dalje prihodnjič.)

Brezposelnost

B. C. Seiple, ravnatelj državnega posredovalnega urada za delo, je govoril včeraj pred zbranim članstvom Katoliške lige v Clevelandu. Rekel je, da Amerika, ki je rešila že toliko težavnih problemov, lahko reši tudi problem brezposelnosti. Izjavil je, da so moderni stroji deloma odgovorni za brezposelnost.

MALI OGLASI

Delo dobi
prodajalce zemljišč. Želeti je, da zna voziti avto. Delal bi na provizijo. Damo vsa navodila. Pokličite Kenmore 2046 (90)

BRAZIS BROS.

FINE OBLEKE IN VRHNJE
SUKNJE PO \$14.50
6905-07 Superior Ave.

V najem se da stanovanje za eno družino, 6 sob in vse pritlikline. Centralna kurjava na paro. Na željo se zra-va stanovanja odda tudi garaža. Cena zelo nizka. Lepa lega in okolica. Podrobnosti pozveste v trgovini Anton Gubanc, 16725 Waterloo Rd. (89)

Naprodaj
je hiša, 8 sob, z jako lepim lotom, blizu 152. ceste v Collinwood. Pet minut od slovenske cerkve. Jako poceni. Vprašajte na 14901 Lake Shore Blvd., telefon 2399-W. (89)

Soba

se da v najem, jako čedna soba, fantu ali dekletu, z garažo ali brez. 1246 Addison Rd. (88)

Dr. Napredne Slovenke
št. 137 S. N. P. J.

Članicam gori omenjenega društva se naznanja, da je umrla sestra Terezija Dulc, stanujoča na 6510 Edna Ave. Opozorjam članice, da jo obiščejo na mrtvaškem odru in da se udeležite pogreba v sredo ob 9. uri, ki se vrši iz hiše žalosti v cerkev sv. Vida.

Mary Bajt, tajnica.

Policijski pes
najfinejše pasme, leto in tri mesece star, se poceni proda. 6209 Edna Ave. (88)

Išče se

dober mož, ali pa mala družina, ki bi delala na farmi. Stanovanje zastoj in si tudi lahko kaj pridelajo. Oglasite se v soboto zvečer ali v nedeljo na 929 E. 207th St. Euclid Village. (94)

Kdor želi

za velikonočne praznike lepe in okusne doma soljene in prekajene žleodce, danke, suhe klobase, šunke, plečeta, itd. kakor tudi vsakovrstno sveže meso in košiči po zmernih cenah, naj se oglasi pri

Anton Ogrinc
slovenski mesar

6414 St. Clair Ave. Tel. ENdicot 3716. (89)

Za Velikonoč

Ravno sedaj imamo v zalogi izvrstne domače, fino posušene šunke, plečeta, žleodce, fine klobase iz poznane Triskanove zaloge. Vse to se prodaja sedaj za Velikonoč

PO IZVANREDNO NIZKIH CENAH

Imam tudi fin med, izvrstne razine in dobro moko ter vse druge dobrote za Velikonoč. Se vljudo priporočam.

Karol Mramor

1140 E. 67th St.

Za Veliko noč!

Imamo veliko zalogo prekajenih šunk, plečeta, žleodcev, dank in fine domače klobase. Pri nas vedno dobite živo, ali doma zaklano perutnino. Posebno zmerne cene so na teletini. Se toplo priporočam.

Frank Vesel

787 E. 185TH STREET

Tel. KEnmore 2765

Priporočilo

Letos kot vsako leto imam za velikonočne praznike veliko zalogo doma posušenega, okusnega mesa kot

SUNKE, ŽELODCE, KLOBASE IN PLEČETA

ANTON BASCA

1016 E. 61st St.

FLorida 5248-J

TRAVEL VIA LAKE ERIE
to Niagara Falls, Eastern and Canadian Points
LET THE C & B LINE be your host for a delightful, refreshing night's trip between Cleveland and Buffalo or to Pt. Stanley, Can. Travel while you sleep. Avoid miles and miles of congested roadways via these short routes to Canada and the East. Every comfort and courtesy of a modern hotel await you. Autos carried.

Cleveland-Buffalo Division
Steamers each way, every night, leaving at 9:00 p. m., arriving at 7:30 a. m. (E.S.T.) April 15th to November 15th.
Fare, \$5.00 one way; \$8.50 Round Trip. Auto Rate \$6.50 up.

Cleveland-Port Stanley, Canadian Division
Steamer leaves Cleveland midnight, arriving Port Stanley 6:00 a. m. Returning, leaves there 4:30 p. m., arriving Cleveland 9:30 p. m. June 20th to September 6th.
Fare \$3.00 one way; \$5.00 round trip. Auto Rate \$4.50 and up.

Write for free folder and Auto Map, Ask for details on C & B Line Triangles, Circles and All Expenses Travel, also 1930 Cruise de Luxe to Chicago via Sault Ste. Marie.

THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY
E. 9th Street Pier Cleveland, O.

SAVE A DAY THE C & B WAY

TAJNOST LJUBOSUMNEGA VOJVODE

Spisal GABARIOU

za "Ameriško Domovino"
A. SABEC.

Ta utica je bila najmanj šestdeset čevljev visoko od tal, in ko je priletel nesrečni mož na tlak, je tam obležal onesevečen in krvav.

V trenutku se je zbrala okoli ponesrečenega množica ljudi. Andrej ni dal nobenega znaka življenja od sebe. Njegov obraz je bil ves pobit in iz ust mu je bruhala kri. Njegov prijatelj Vignol je dvignil Andrejevo glavo v svoje naročje in vzdihnil:

"Mrtev je. Nihče ne more preživeti takega padca."

"Prepeljimo ga nemudoma v bolnico," je rekel Vignol. "Saj bolnica ni daleč od tu."

Kmalu je dospel rešilni voz, v katerega so dvignili nezvestnega Andreja in ga odpeljali v bolnico.

Nedolgo zatem, ko je Andrej padel na ulico, je skočil naprej neki postrežek ter zgrabil žensko, ki se je hotela izgubiti med množico. Bila je to ena izmed onih nesrečnic, ki pohajajo po pariskih ulicah, in ona je bila tista, ki je izustila oni fatalni krik, ki je zapeljal Andreja v nesrečo. Ženska si je prizadevala pobegniti, toda Palot, kajti on je bil ta preoblečeni postrežek, jo je trdno držal.

"Zakaj ste zavpili?" je vprašal Palot.

"Ne vem."

"Lažete."

"Ne, resnico govorim. Prišel je neki gospod, ki mi je rekel: Če boste zavpili 'Andrej, na pomoč, jaz sem, Sabina,' v am bom dal dva louisdora.. Dal mi je petdeset frankov in jaz sem storila, kar je zahteval od mene."

"Ali veste," je rekel detektiv, "da je oni krik povzročil težko nesrečo ali morda celo smrt mladega moža, ki je padel z odra na ulico?"

Palot je izročil žensko bližnjemu policistu, ki jo je odvedel na stražnico.

Ko se je Palot obrnil od ženske, je videl, da so medtem Andreja že odpeljali. Palot se je pričel ogledovati, kje bi dobil kakega človeka, ki bi mu dal morda še kakšne informacije, ko je nenadoma ugledal mladega Toto Šupina, ki pa ni bil zdaj nič več oblečen v cunjje, kakor še nekaj dni prej. Njegove oči so mrzlično gorele in bilo mu je žal, kar je storil. Zdaj je bila njegova edina želja, da bi se mogel maščevati nad Taintinom, ki je naredil iz njega morilca. Za trenotek je Palot pomislil, če ne bi kazalo aretirati nepridiprava, toda se je kmalu premislil in zamrmral:

"Ne, čemu bi tvegati, da se nam radi njega izmuzne vsa drhal?"

Nato je odšel Palot v bolnico, kjer je povprašal po mladem ponesrečencu, ki so ga pravkar pripeljali.

"O, vi mislite št. 17?" je rekel neki asistent. "Njegovo stanje je zelo nevarno; bojimo se, da je dobil notranje poškodbe in da si je morda ubil tudi črepinjo."

Andrej je bil polna dva dni v nezvesti. Ko se je prebudil iz omedlevice, je spoznal, kje je. Hotel se je premakniti v posteljo, toda začutil je po vsem telesu tako strašne bolečine, da je to namero takoj opustil.

"Bog ve, koliko časa sem že tu?" si je mislil.

Nato se je približala ura zdravnikovih obiskov. Zdravnik je bil primeroma še mlad mož in ko je hodil od postelje do postelje, ga je spremljala skupina dijakov - medicincev, katerim je pojasnjeval posamezne slučaje. Ko je dospel do Andrejeve postelje, mu je povedal, da ima izpahnjeno ramo, na dveh

mestih zlomljeno roko in da je tudi sicer zelo pobit. Ker je takrat Andreja zopet zelo zbolelo telo, je zastokal, nakar je pristopil k njegovi postelji eden izmed starejših medicincev, z rdečkastimi brki in belo ovratnico za vratom, in ko so ostali medicinci odšli naprej k drugemu bolniku, se je sklonil nad Andreja in mu zašepetal: "Lekok."

"Lekok?" je ponovil Andrej, kakor v sanjah.

"Tiho! Kdo ve, kdo nas opazuje. Prišel sem, da vam povem o stvareh, ki vas bodo bolj okrepile, kakor vsa zdravila, ki vam jih zapiše zdravnik. Videl sem grofa de Mussidana ter mu naročil, naj odloži poroko svoje hčere s Croisenoisom za mesec dni. Vi ostanete zdaj začasno tu, kjer ste najbolj varni. Ne jejte ničesar, kar vam ne bo dano z besedo "Lekok." Če bi me želeli videti ali mi kaj sporočiti, bo bolnik na vaši desni opravil vse to za vas. Ne bojte se: on je moj človek. Vsak dan boste obveščeni o vsem, kar bi v as utegnili zanimati. Samo imejte potrpljenje."

"O, da, zdaj lahko čakam," je rekel Andrej, kajti zdaj imam upanje."

XXXIV. POGLAVJE

Razkerikanje

Lekok je dobro vedel, da je povzročitelj Andrejeve nezgode mož, ki se pretkano skriva za tremi osebnostmi. Drugi dan po Andrejevi nezgodi je poslal Maskarin policiji anonimno pismo, v katerem je policiji pojasnil, da je Toto prežagal deske na odru in navedel je tudi kraj, kjer ga bodo našli, namreč on stanovanje, katero mu je sam ponudil, ker je vedel že takrat, da ga bo izdal.

"Seve," si je mislil Maskarin. "Toto bo izdal Taintaina, ampak Taintain bo tedaj že davno mrtev in pokopan."

Nato je Maskarin skrbno izbral vso obleko, v katero se je oblačil, ko je nastopal kot Taintain, in jo sežgal.

"Tako, zdaj pa le iščite Taintaina, kolikor vam drago," se je veselo smehljalo, ko je gledal, kako so plameni požirali stare, obnošene cunjje, "toda našli ga ne boste, ker je pravkar zgorel."

Zdaj pa je bilo treba spraviti s sveta Maskarina, kar pa ni bilo tako enostavno kot s Taintainom. Taintain je bil nepoznan in ubožen mož, Maskarin pa je bil ravnatelj Posojilnega društva; njegovo izginotje bi povzročilo senzacijo in policija bi pričela prav gotovo preiskovati to stvar. "Najbolje je, če naredim vso stvar javno in če ustanovim prodam, nakar se umaknem kot Maskarin v pokoj v kako oddaljeno provinco," si je mislil. Res je kmalu našel kupca in v štirindvajsetih urah je bila kupčija sklenjena.

Ono noč prej, preden je Maskarin izročil ustanovo svojemu nasledniku, je imel mnogo dela. S pomočjo Bomaršefa je znošil v Martin Rigalevo privatno pisarno vse listine in dokumente. Med Maskarinovo pisarno in zasebno pisarno bankirja Martina Rigala so bila skrita vrata, katerih ni moglo opaziti človeško oko. Maskarin je pokazal svojemu zvestemu slugi kup opeke in malte ter mu dejal, naj zidava vrata.

To je bilo dolgotrajno in težavno delo, ko pa je bilo opravljeno, je dal Maskarin Bomaršefu dvanajst tisoč frankov in slednji mu je moral obljubiti, da se takoj vkrci za v Ameriko.

Nato se je Maskarin odpeljal na Zapadni kolodvor, kjer je kupil vožni listek do Rouena. V

Rouenu se je iznebil svoje prtljaje, glede katere je skrbno pazil, da ni ostalo v njej ali na njej ničesar, s čimer bi se moglo doognati identiteto lastnika, nato si je odlepil umetno brado ter snel očala, nakar se je vrnil nazaj v Pariz, kot spoštovani bankir Martin Rigal, oče lepe Flavije. Misli je, da je zdaj tudi Maskarin za vedno odstranjen, vendar pa še je motil, ker ni opazil v vlakcu moža z zlato-obrobljenimi očali, ki je izgledal kakor kak potnik boljše trkovske hiše. Čim je dospel na svoj dom, je stopil k vratom svoje privatne pisarne ter jih odprl. Tu je najprej pospravil ostalo opeko ter položil pred sveže zidano steno špansko steno. Komaj je opravil to delo, ko je vstopil doktor Hortebise.

"Nu, vi neverni Tomaž!" je rekel smehljaje Maskarin, ali bolje rečeno, Martin Rigal. "Ali ni zdaj bogastvo v dosegu naših rok? Taintain in Maskarin sta mrtva, ali da se bolje izrazim: ta dva nista nikoli obstojala. Bomaršef je na potu v Ameriko, mi pa se bomo zdaj lahko veselili svojih milijonov."

"Bog daj, da bi bilo res tako," je rekel Hortebise.

"Zdaj se nimamo ničesar več bati. Kdo je bil tisti sovražnik, katerega se nam je bilo najbolj bati? Andrej. On sicer ni mrtev, vendar pa je prav toliko kot mrtev, ker je za par tednov priklenjen na posteljo, in to je več ko dovolj."

"To že, to že, ampak on ima prijatelje."

"Ah, kaj prijatelje! Prijatelji puste prijatelja vedno na cedilu."

"Jaz ne vem, kaj misli Mussidan," je zaskrbelo spet doktorja.

"Glede njega bodite brez skrbi. Croisenois je bil v Mussidanovi hiši lepo sprejet, in to je več kot dovolj. Gospodična Sabina mu sicer ni padla okoli vratu, to je res, vendar pa se mu vsak dan zahvali za čevlje, ki ji ga pošilja, in to je tudi nekaj."

"Žele bi, da ne bi grof v zadnjem trenutku odložil poroke svoje hčerke s Croisenoisom za mesec dni. Zakaj neki je storil to?"

"Nu, saj to tudi meni ni po volji, ampak mi tudi ne smemo pričakovati, da bo vse teklo kakor namazano. Sicer pa smo lahko brez skrbi."

Po kratkem premolku je povzel spet Martin Rigal:

"Tudi Katenaka s sem videl. Vrnil se je iz Vendome in vojvoda šamduz komaj čaka, da objame svojega namišljenega sina."

Takrat je stopila v pisarno Flavija. Priklonila se je pred zdravnikom, nato pa je stopila k očetu ter ga poljubila.

Rigal se je zadovoljno nasmehnil in rekel: "Nu, hčerka, kaj bi pa rada, ker si tako ljubezna?"

Flavija se je ljubko nasmehnila in odgovorila:

"Prav nič, očka; srečna sem le zato, ker vidim, kako me ljubiš."

"Kako misliš to?"

"Ah, vidiš, baš tukaj je skrivnost. Šele v zadnjem času sem ugotovila, kako si dober in koliko si se trudil, da si mi privedel Pavla. Če pomislim, da si se oblekel v one grde stare cunjje, da si si nalepil brado in si nateknil očala —"

Bankir je prestrašen plaval kvišku.

"Kaj misliš s tem?" je vprašal.

"Ali misliš, da hčerka ne bo spoznala svojega očeta? Morda si s svojo masko lahko preslepil druge, toda mene —"

"Flavija, molči! Saj ne veš kaj govoriš!"

"Ali hočeš morda reči, da nisi prišel v Pavlovo sobo onega dne, ko sem bila jaz tam?"

"Ali si znorela? Tak poslušaj me!"

"Ne, nočem te poslušati, ker si ne dam ničesar natveziti. Če si šel takrat z doktorjem ven na

hodnik, s sem prisluškovala pri vratih in čula nekaj besed..."

"Toda o tem nisi nikomur ničesar omenila?"

"Ne, gotovo ne."

Rigal je olajšano vzdihnil.

"Seveda, pri tem ne mislim Pavla, kateremu sem povedala to stvar, toda on je itak to, kar sem jaz."

"Nesrečni otrok!" je vzkliknil bankir, obupan.

"Za božjo voljo, kaj takega pa sem storila?" je vprašala in oči so se ji zasolile. "Jaz sem samo pisala Pavlu par vrstic, s katerimi sem mu omenila, da ti morava biti hvaležna, ker vse za naju storiš in se celo v cunjje oblačiš."

Hortebise, ki je dozdev molčal, se je zdaj vmešal:

"In kaj je rekel Pavel?"

"Izprva nič, potem pa se je zasmejal in vzkliknil: 'O, zdaj mi je vse jasno!'"

Poroka Pavla in Flavije se je vršila čez teden dni in mlada zakonca sta se nastanila v Rigalovi hiši.

Ko je napočil dan, ko je prišel vojvoda de šamduz s Perpignanom, je Pavel izborni igral svojo vlogo. Sklenjeno je bilo, da pride vojvoda naslednji dan k Rigalu na zajtrk, nakar bo vzel s sabo Pavla in njegovo mlado soprogo. Ura sestanka je bila določena na enajsto, toda vojvoda je prišel k Rigalu že ob desetih. Tam so bili ob tem času že zbrani na posvetu Rigal, Hortebise, Katenak in Pavel.

Vojvoda je sedel na divan in prijel za roko mladega človeka, o katerem je mislil, da je njegov sin. Ko je bil pogovor v najboljsem teku, se je nenadoma začulo na drugi strani zidu močno razbijanje, kakor bi kdo razbijal in tolkel s krampom po zidu.

Zarotniki so prebledeli in se spogledali, kajti bilo je jasno, da je nekdo podiral zid, ki sta ga zgradila par dni prej Maskarin in Bomaršef. Vojvoda je bil zelo presenečen, ko je opazil razburjenje svojih novih prijateljev. Čutil je, kako se trese Pavlova roka v njegovi desnici in ni mogel razumeti, kako da jih podiranje zidu v sosedni hiši tako zelo razburja.

Flavija je bila edina, ki je ostala mirna in rekla:

"Rada bi vedela, kaj neki pomeni ta ropot?"

"Pogledal bom in povprašal," je rekel njen oče in vstal. Toda komaj je odprl vrata, je prebledel in stopil nazaj. Pri vratih je stal neki distingviran gospod, ki je imel na nosu zlatobrobljena očala, za njim pa je bilo opaziti policijskega komisarja, za tem pa še kakega pol ducata policistov.

"Gospod Lekok!" so vzkliknili vsi trije zarotniki soglasno, dočim jim je v glavo šinila misel: Izgubljeni smo!

Slavni detektiv je stopil počasi v sobo ter napeto opazoval skupino pred seboj. Nato se mu je pojavil na obrazu zadovoljen nasmešek in dejal je:

"Aha, zdelo se mi je, da sem imel prav. Vedel sem, da ne bom storil napačno, če potrkam najprej malo na steno."

Medtem je prišel bankir zopet nekoliko k sebi.

"Kaj pa iščete tukaj?" je rekel. "Kaj pomeni vse to?"

"To vam bo pojasnil ta žentleman